

Križanić u sklopu saborske rasprave o Zakonu o vodama – iskapanjem pijeska i šljunka samo za nastavak izgradnje koridora 5C postićemo gospodarski efekt od nekoliko stotina milijuna kuna

4.4.2019.

U sklopu saborske rasprave o Zakonu o vodama u srijedu je saborski zastupnik iz Varaždinske županije i predsjednik Državnog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda dr. sc. Josip Križanić naglasio, između ostalog, kako je zbog ugroze ljudskih života i imovine uslijed poplava na području RH važno kroz zakonsku regulativu upravljati rizicima od poplava te raditi na ublažavanju njihovih štetnih posljedica.

„Nužno je provesti mjere zaštite, odnosno preventivno djelovati sa svrhom budućih sprječavanja izlivanja rijeka iz svojih korita. Važno je održavati protočnost vode, kako bi se izbjegla erozija dna i obala te spriječilo formiranje ledenih barijera. Naime, formiranjem nakupina nanosa dolazi do promjene toka rijeke i pojačane erozije obale, a radovi održavanja dubine plovnog puta obuhvaćaju uklanjanje viška nanosa

na pojedinim lokacijama“, istaknuo je Križanić te pojasnio da se eksploatacija pijeska i šljunka može dopustiti putem ugovora o koncesiji.

„U tom slučaju, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, potrebno je ishoditi suglasnost nadležnih tijela i izraditi Studije utjecaja zahvata na prirodu, uz poštivanje uvjeta i mjera zaštite prirode. Prema tome, tamo gdje se ne pojavljuje problem protočnosti korita, nema mogućnosti komercijalnog korištenja materijala“, kazao je te dodao da bi radije vidio članak koji dopušta vađenje uz određena ograničenja, a ne da ga zabranjuje.

„Dozvoljeno je vađenje šljunka i pijeska pod određenim uvjetima, a ne negacija zabranjeno je“, zaključio je saborski zastupnik iz Varaždinske županije.

Istaknuvši da su Hrvatske vode ishodile uvjete i mjere iz kinete plovnih putova na rijekama Savi i Dravi na način da se nanos dijelom razmješta unutar riječnog korita, a dijelom uklanja vađenjem nanosnog materijala, Križanić je rekao: „Posljednjim promjenama zakona dozvoljeno je izvađeni pijesak iz rijeke koristiti za zečje nasipe, što je dobro. Za Kupu i Unu tijekom Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu procijenjeno je na nema mogućnosti vađenja nanosa izvan korita. Sve to dovodi do zaključka da je dopuštenje za vađenje materijala praktično svedeno na minimum te postupak dugo traje, čime je uklanjanje nanosa i njegovo korištenje praktično teško ostvarivo.“

Hrvatske vode dosad su već dobile više zahtjeva od jedinica lokalne samouprave i društava zaduženih za izgradnju javnih građevina za većim količinama pijeska ili šljunka, kazao je Križanić i dodao: „Cilj je pronaći kompromisno rješenje, te pomiriti s jedne strane Udruge za zaštitu okoliša i prirodu, a s druge strane pokušati smanjiti na najmanju moguću mjeru ugrozu od poplave svugdje gdje je to moguće. Nitko od nas nije zainteresiran za devastaciju korita rijeka i bezglavu eksploataciju pijeska i šljunka iz rijeka, ali smo svi zainteresirani da se omogući uklanjanje njihovih nakupina, u svrhu bolje protočnosti i smanjenja mogućnosti izlivanja. Smatram da nije u redu da mi imamo zabranu eksploataciju šljunke i pijeska iz lijeve obale rijeke Save, dok se to nesmetano obavlja s desne, bosanske strane Save i taj isti materijal prodaje nama. Također zbog Nature 2000 mi ne vadimo pijesak iz Drave, a Natura vrijedi i za Mađarsku koja vadi.“

Ono na što je Križanić posebno upozorio jest činjenica da je tu riječ o velikom gospodarskom efektu koji se mjeri milijardama, budući da je cijeli koridor 5C izgrađen šljunkom iz susjedstva. U raspravi je kazao kako se očekuje skori nastavak gradnje

brze ceste prema Belom Manastiru gdje će se tražiti suglasnost da se prilikom izgradnje prometnice koristi pijesak, oko dva milijuna kubnih metara, sa spruda na ušću Drave. Pojasnio je kako se ovdje radi o gospodarskom efektu od gotovo 300 milijuna kuna.

„Ukoliko nećemo iskopati sami pijesak već ćemo isti taj pijesak, koje vade u susjednoj državi, kupovati od njih, pojavljuje se razlika u cijeni od 100 milijuna kuna. Nadalje, za prijevoz tog pijeska iz susjedne države napraviti ćemo štetu na našim cestama, uslijed prijevoza kamionima, od 100 milijuna kuna. Tu je i ukupni gospodarski efekt od dodatnih 100 milijuna kuna. Da zaključim iskapanjem pijeska na našoj strani stvoriti ćemo pozitivan gospodarski efekt od ukupno 300 milijuna kuna“, jasan je bio Križanić ističući da smo već niz puta zbog lošeg postojećeg zakona susjednim državama plaćali šljunak i pijesak koji su oni vadili iz istih rijeka iz kojih i mi to možemo.

U nastavku Križanić je pojasnio kako se Zakonom propisuje integracija 190 malih lokalnih vodovoda u 30-40 jedinstvenih javnih isporučitelja te da se time osigurava provedba načela povrata troškova od vodnih usluga.

„Osim toga, regulira se socijalno prihvatljiva cijena vode potrošačima u pravilu do 3 % neto dohotka kućanstva godišnje, omogućuje se pristup svim JLS-ima u temeljni kapital javnog isporučitelja na uslužnom području, a dobro je i to što će se sve važne odluke donositi dvostrukom većinom u skupštinama javnih isporučitelja te se time garantira i ravnomjeran razvoj svih JLS-a“, zaključio je Križanić dodajući da su zakoni koji će se usvojiti iskorak na bolje.